
GENTSE MEMORIEDAGEN: 16-17-18 FEBRUARI

16 februari 1128:

De Gentenaars komen in opstand tegen Willem Clito, die zij enkele maanden tevoren als graaf van Vlaanderen hadden erkend. (Willem Clito was de zoon van Robert Courteheuse van Normandië. Hij was verwant met de Vlaamse graven. Hij werd na de moord op Karel de Goede (1127) door de Franse koning Lodewijk VI als graaf van Vlaanderen aangesteld, ondanks het verzet van de Vlaamse steden. Toen Willem de stedelijke privileges niet eerbiedigde kwamen Gent en Brugge in opstand en steunden Diederik van den Elzas, die aanspraken maakte op Vlaanderen. In de strijd tegen Diederik sneuvelde Willem bij Aalst op 27 of 28.7.1128.)

16 februari 1338:

Jacob van Artevelde, die al een politiek verdrag gesloten heeft tussen Gent en Engeland, slaagt erin om op 16 februari ook Brugge en Ieper het verdrag te laten ondertekenen, wat de definitieve overwinning van de Gentse hoofdman betekent.

16 februari 1477:

Gent had na de uitvaardiging van het Groot Privilege van Maria van Bourgondië nog een bijzonder privilege gekregen waarbij de stad hersteld werd in al haar vrijheden, rechten en gebruiken, die zij verspeeld had bij de Vrede van Gavere en door het Calfvel van Brussel in 1468. Deze twee hatelijke documenten werden op de Collatiezolder van het stadhuis plechtig ongeldig gemaakt. De neringen mochten nu weer zelf hun dekens kiezen waardoor de ambachtslieden weer meer te zeggen kregen op het politiek toneel. Op 16 februari kwam Maria te Gent nog eens openbaar bezweren wat zij pas had vergund. De inhuldiging verliep uiteraard zeer hartelijk. Het was in de Sint-Janskerk, de huidige Sint-Baafskathedraal, dat zij trouw zwoer aan de haar "voorgeschreven" eed.

16 februari 1540:

Op 14 februari was keizer Karel naar Gent gekomen om zijn opstandige geboortestad te straffen. De keizer sloeg echter niet onmiddellijk na zijn aankomst toe. Daarom schepten de Gentenaars moed, in de overtuiging dat ze er met een boete zouden van af komen, en dienden op 16 februari een verweerschrift in met het oog op het behouden van hun privileges en vrijheden.

16 februari 1839:

Geboorte te Gent van de kunstschilder Désiré De Keghel, een gewetensvolle bloemenschilder. Hij overleed in 1901.

17 februari 1540:

Op 17 februari echter vaardigde keizer Karel een arrestatiebevel uit tegen de 25 belangrijkste leiders van de opstand. Vijftien man werden onmiddellijk in Gent opgepakt en gevangen gezet. Twee anderen, die in Brabant verbleven, sloot men op in het kasteel van Vilvoorde. De rest bleef voortvluchtig.

17 februari 1758:

Geboorte te Gent van Anne-Marie Van Reysschoot, leerlinge van haar broer Pieter Norbert Van Reysschoot. Zij schilderde ondermeer een paar portretten in Schreyboom. Zij zal overlijden op 27 december 1850.

17 februari 1828:

Het blijspel "De Broedertwist" wordt in de gevangenis van Gent opgevoerd door de gedetineerden. Het publiek is talrijk.

17 februari 1874:

Overlijden van de Gentse geleerde Adolphe Quetelet. (Hij promoveerde in 1819 aan de pas opgerichte Gentse universiteit als eerste doctor in de wetenschappen. In 1823 stelde hij aan de Nederlandse minister Falck voor een observatorium te Brussel op te richten; het verzoek werd ingewilligd en in 1826 werd Quetelet met de organisatie van het observatorium belast. Pas in 1832 kon het in werking treden.)

18 februari 1805:

Het Scheldedepartement moet 575 soldaten en evenveel reservisten leveren. Het contingent van het arrondissement Gent wordt bepaald op 400 manschappen. (Dit in het teken van de invasie op Engeland die Napoleon aan het voorbereiden is. Door de Engelse overmacht ter zee loopt het plan echter op niets uit. De vernietigende zeeslag bij Trafalgar, het voorgebergte aan de kust van de Spaanse provincie Cadiz, die gestreden zal worden op 21.10.1805, zal een eind maken aan Napoleons invasiedroom.)

18 februari 1825:

Optreden in de Schouwburg van de beroemde bariton Martin. Er komt echter niet zoveel volk opdagen als enige dagen vroeger, toen de hond "Munito", die kon lezen en schrijven, in diezelfde Schouwburg te zien was. Zoals men ziet is de zucht naar sensatie niet alleen van onze tijd.

18 februari 1831:

De Gentse overheid laat officieel proclameren dat baron Erasme Louis Surlet de Chokier te Brussel door het Nationaal Congres tot regent werd verkozen. (Nam in 1789 deel aan de Brabantse Omwenteling en trad als Belgisch patriot in Franse dienst na de Slag van jennappes (1792). Tijdens de Belgische Revolutie van 1830 was hij één van de leiders van het verzet. In november 1830 werd hij voorzitter van het Nationaal Congres en lid van de afvaardiging, die er bij de Franse koning Louis-Philippe op aandrong, diens zoon, de hertog van Nemours, tot Belgisch koning te laten kronen. Na mislukking van dit plan werd hij regent tot juli 1831. Hij trok zich na de troonsbestijging van koning Leopold I uit de politiek terug.)

13 februari 1927:

Kan. Van den Gheyn, 25 jaar voorzitter van de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde, wordt plechtig op het Gentse Stadhuis ontvangen. Redevoeringen worden gehouden door Professor Henri Pirenne, burgemeester Van der Stegen, conservator Van Werveke en dhr. De Mulder, voorzitter van de Bond van Oudleerlingen van het Sint-Lievenscollege.

Ronald DE BUCK